

Razgovor z novoizvoljenim svetovalcem dr. Damijanom Pavlinom

Dovolite, da Vam postavimo kot novoizvoljenemu občinskemu svetovalcu, ki je prejel od slovenskih kandidatov pri občinskih volitvah v Gorici največ prednostnih glasov, nekaj vprašanj. Bi nam kaj povedali o svojem dosedanjem življenjskem poteku?

»Po rodu sem iz Štandreža, pravzaprav »Jeremitar«. Rodil sem se leta 1943 v srednje premožni kmečki družini. Oče je bil tudi občinski delavec. Obiskoval sem vseskozi slovenske šole. Vse srednje v Gorici, nakar sem dokončal agronomske vede in doktoriral na padovanski univerzi. Sedaj sem uslužben pri Deželni ustanovi za razvoj kmetijstva.«

S sedanjo izvolitvijo ste začeli tudi svojo politično dejavnost. Morda so bili kaki posebni vzroki, ki so Vas dovedli do te odločitve?

»Opazil sem, da je bilo pri naši mladini, posebno pri mlajših intelektualcih, premalo zanimanja za splošne javne zadeve in zlasti še za manjšinsko problematiko. Poprej sem se sicer udeleževal samo na kulturnem polju, ko sem pa ugotovil omenjene pomanjkljivosti, me je neka notranja sila privedla do tega, da sem z nekaterimi enakomislečimi prijatelji posegel zdaj tudi v javno življenje. Zdi se mi tudi popolnoma upravičeno, da pride mlajši rod do sodelovanja pri političnem in kulturnem usmerjanju naše mladine in da sprejme pri tem tudi del svoje odgovornosti. Videl sem tudi, da je bilo javno delovanje starejših — sicer priznavam tudi, da so bile drugačne razmere — nekam preveč elastično in da so se zadovoljevali z obljubami in ne s konkretno uresničitvijo istih. Sprevidel sem tudi, da je gola kritika premalo tvorna, in sem se odločil, da bom zastavil svoje skromne moči, kolikor bom mogel, v prid svojim rojakom.«

Kako si zamišljate usmerjati svojo dejavnost v goriškem občinskem svetu, zlasti kar se tiče realne udeležitve narodnostnih pravic naše etnične skupine v italijanski republiki?

»V prvi vrsti si bom prizadeval, kolikor je to možno v okviru občinske uprave, da se udeležijo in izvedejo vse točke našete v resoluciji, ki je bila izglasovana 22. decembra 1969 v goriškem občinskem svetu. Predvsem pa mi gre za zaščito naše kmečke zemljiške lastnine pred nevarnostjo razlastitve.«

Boste imeli kakšne posebne predloge za izboljšanje socialnega stanja v mestu in v priključenih zaselkih?

»Prizadeval si bom, da se uresniči zlasti v mestu pravilno usmerjena stanovanjska politika v prid res potrebnim slojem, ki še danes nimajo sodobnih domov. Obenem bo treba pripra-

ZAKAJ NASSER NE MARA GVERILCEV

Odkar sta sklenila jordanski kralj Husein in vodja palestinskih gverilcev sporazum, pa katerem je Husein odstavil vrhovnega poveljnika jordanske vojske in poveljnika oklepne divizije, ki se je najbolj zagrizeno bojevala z gverilci na cestah v Ammanu, vlada v jordanski prestolnici sorazmeren mir, ki pa je le navidezen. Pod površjem tli dalje. Tega se zavedajo tudi Američani in Angleži, ki so pohiteli z evakuacijo svojih ljudi iz Jordanije, zlasti žen in otrok svojih tamkajšnjih nameščencev. Kot znano, je bil v nemirih že ubit neki ataše ameriškega veleposlaništva.

PRIPRAVA NA ODLOČILNI SPOPAD

Po mnenju dobrih poznavavcev razmer na Bližnjem vzhodu se zdaj obe strani pripravljata na odločilni spopad v Jordaniji. Do njega lahko pride že v bližnji bodočnosti, lahko pa se tudi zavleče. Nujno pa je, da do odločitve pride. Kralj Husein in njegova vlada morata zdaj deliti oblast v državi z vodstvom gverilcev in ti dejansko nastopajo kot pravi gospodarji. Vojaško že drže ravnovesje Huseinovi vojski. Sedanja kapitulacija Huseina pred gverilci je izzivalnost in moč teh le še povečala. Stvar se bo verjetno končala z atentatom na Huseina ali z nenadnim prevratom, kar spada že v tradicijo arabskih držav. Te nevarnosti se zaveda seveda tudi Husein in se morda tudi pripravlja, da bo kos takemu napadu.

Kralj Husein je izjavil v sredo na svoji tiskovni konferenci, da so tuje sile povzročile nered oziroma spopade med njegovo vojsko in gverilci. Ni pa povedal, katere so te tuje sile. Verjetno je imel v mislih Egipt, Irak in Sirijo ter Sovjetsko zvezo, ker je znano, da bi te države rade videle, da bi bil odstranjen Husein in da bi prišla njegova država v roke gverilcev. S tem bi zlasti Sovjetska zveza dobila novo oporišče na Bližnjem vzhodu, ker prihajajo palestinski gverilci vedno bolj pod

njen vpliv, zaradi podpore, katero jim nudi. Vodstvo gverilcev očitno kaže svoje simpatije do Sovjetske zveze in nasprotovanje Združenim državam. Pretekle dni je obdolžilo Američane odgovornosti za spopade v Ammanu, hoteč morda s tem reči, da so Američani našuntali Huseina, naj se ne vda vsem zahtevam gverilcev, ki bi radi zagospodarili v njegovi državi in jo popolnoma vključili v svoj boj proti Izraelu.

Če je kaj resnice na tem, seveda ni znano, vendar pa najbrž ni treba bogve kako nagovarjati Huseina, da skuša nadzirati gverilce, ko pa ve, da pripravljajo ti konec njegovi vladi in morda tudi njemu samemu, hkrati pa kličejo s svojimi akcijami izraelske povračilne ukrepe nad njegovo državo, pri čemer trpi seveda tudi civilno prebivalstvo.

JORDANIJA — GVERILSKO OPORIŠČE

Da se Husein vseh teh nevarnosti vsaj do neke mere zaveda, dokazuje poročilo iz palestinskega vira v Beirutu, da je Husein baje zagrozil, da bo uničil levo krilo gverilskih organizacij.

Neki voditelj levega krila teh organizacij pa je napovedal, da bodo izbruhnili v Jordaniji novi krvavi boji, če Husein ne bo izločil iz vojske in vlade vseh ljudi, ki nasprotujejo palestinskemu gverilskemu gibanju. Tako hočejo gverilci ohromiti vojsko za tedaj, ko bodo spet nastopili. Zelo verjetno je, da se jim bo to posrečilo, če se bo Husein držal dosežane taktike postopnega popuščanja pred njihovimi zahtevami, da bi ohranil mir. Za seboj seveda nima drugega kot kakšno nenevarno jordansko pleme in vojsko, ker v Jordaniji ne obstajajo močne demokratične institucije, ki bi bile sposobne zajamčiti stabilnost notranjepolitične ureditve v primeru resnejše krize. Husein pa si seveda dela iluzije, če meni, da bo lahko uničil levičarske gverilske organizacije. Te uživajo podporo Moskve in nekaterih arabskih držav ter postajajo vsak dan močnejše.

V primeru da se gverilcem njihovi načrti posrečijo, bo postala Jordanija eno samo njihovo oporišče, kar bi moglo prej ali slej sprožiti novo vojno z Izraelom, tem prej, ker bi tudi Izrael stremel za tem, da tako oporišče čimprej uniči. Zadeva bi se končala najverjetneje z izraelsko bliskovito zasedbo Jordanije. Kako pa bi se razvijala naprej, je težko reči. Najbrž bi izbruhnila nova večja vojna na Bližnjem vzhodu, v kateri bi skušali tudi Rusi in Američani odigrati svojo vlogo, kot povsod v današnjem svetu, kjer pride do kakšne vojne ali hude napetosti.

Husein se zdi hudo naiven v primerjavi z Nasserjem. Ta na daljavo podpira gverilce, kolikor jih smatra za »kmete« na svoji vojaški

(Nadalj. na 2. strani)

viti točen seznam socialnega staleža vsega prebivalstva v občini.«

Kaj pa glede šolskega in prosvetnega udeleževanja?

»Tu mislim, da je v prvi vrsti potrebna zgradnja primernih šolskih prostorov z njih ustrezno opremo. Nadalje si bomo morali slovenski svetovavci prizadevati, da bodo vse naše prosvetne ustanove, ki izkazujejo resno kulturno delovanje, deležne enakih občinskih, deželnih in državnih podpor kot sorodne italijanske. Pri srcu so mi tudi kulturni stiki in sodelovanje s celotno slovensko etnično skupino onstran meja.

Poleg teh osrednjih točk si bom po svojih močeh prizadeval ustvarjati pravega duha pri sodelovanju z italijanskimi oblastmi, sodržavljani in z njihovo kulturo.

Mrzel tuš za Brandtovo vlado

V nedeljo so bile v Zahodni Nemčiji volitve v treh avtonomnih deželah Porenje-Westfalija, Dolnja Saška in Posarska. Za te volitve je vladalo napeto pričakovanje, ker bi bile morale pokazati, če je javnost naklonjena novi Brandtovi politiki pogajanj s Sovjetsko zvezo, Poljsko in zlasti z Vzhodno Nemčijo ali ne. Volitve so pokazale, da je mnenje o Brandtovi politiki deljeno.

Rezultat volitev je pomenil razočaranje za Brandtovo socialistično in še bolj za liberalno stranko, kateri pripada zunanji minister Scheel, glavni pobudnik pogajanj z Vzhodom, ni pa povsem potrdil upor krščansko-demokratske opozicije.

V primerjavi s parlamentarnimi volitvami lani je Socialistična stranka procentualno malenkostno sicer napredovala, od 45,6 na 45,9 odstotkov, toda opozicijska krščansko-demokratska stranka je močnejše napredovala: od 44,8 na 46,2 odst. Liberalci so nazadovali od 5,5 na 5,1 odst. Če bi padli pod 5 odst., bi sploh ne mogli biti več zastopani v deželnih zborih omenjenih dežel. Novonacisti (NDP) so še močnejše nazadovali, od 3,0 odst. na 1,8 odst.

To dokazuje, da je kričanje na popliah zaradi dozdevne novonacistične nevarnosti v Nemčiji lažnivo. To je bil eden izmed izgovorov, s katerimi je Sovjetska zveza zasedla Češkoslovaško — da jo namreč »obvaruje

pred novonacističnimi in revanšističnimi težnjami« v Nemčiji. Za primerjavo je dobro vedeti, da so novofašisti napredovali pri volitvah 7. junija v Italiji za približno 2 odst. in da zdaj presegajo po moči 5 odst., pa v Italiji in zunaj nje vendar nihče ne kriči o novofašistični nevarnosti za italijansko demokracijo, čeprav bi bilo tako kričanje upravičeno kot glede Nemčije.

Kancler Willy Brandt je sprejel te volivne rezultate precej optimistično. Priznal je sicer, da se opora njegovi politiki od lanskih volitev ni povečala, khrti pa je dejal, da tudi opozicija ni dosegla svojega namena, da bi dokazala njeno nepriljubljenost pri ljudstvu. On si razlaga volivne rezultate tako — je dejal — da »mora vlada s podvojeno močjo nadaljevati svojo zunanjo politiko«. Vsekakor pa ni mogoče reči, da izid volitev ni bil mrzel tuš za socialistično-liberalno vladno koalicijo.

Volitve so hkrati pokazale izrazit razvoj k sistemu dveh strank v Nemčiji. Vse manjše stranke se topijo kot sneg na soncu.

JUGOSLAVIJA IŠČE RAVNOVESJE MED VZHODOM IN ZAHODOM

V Beogradu so naznanili, da bo predsednik jugoslovanske zvezne vlade Mitja Ribičič odpotoval ob koncu tega meseca na povabilo sovjetske vlade na obisk v Sovjetsko zvezo.

To dokazuje, da želi vzdrževati Sovjetska zveza dobre stike z Jugoslavijo, na drugi strani pa željo Jugoslavije, da ohrani ravnovesje med Zahodom in Vzhodom. Kot znano, je bil Ribičič nedavno na uradnem obisku v Angliji, Tito pa bo prišel letošnjo jesen na uradni obisk v Italijo.

V zadnjem času je prišlo do raznih trenj med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo, ker je kazalo, da se skušajo ti vmešavati v jugoslovanske notranje razmere, zlasti z okrepitevijo svoje propagande, pa tudi z zakulisnimi spletkami. Te stvari naj bi se verjetno po namenih sovjetske vlade poravnale med Ribičičevim obiskom v Moskvi.

ZAKAJ NASSER NE MARA GVERILCEV

(Nadalj. s 1. str.)

šahovnici, namreč za pomožno silo v boju proti Izraelu. Ne mara pa jih v svoji bližini, ker se zaveda, kakšno nevarnost predstavljajo take oborožene in fanatične levičarske skupine za režime zaostalih arabskih držav. Bal se je celo neoboroženih palestinskih beguncev, zato jih je 20 let blokiral v Gazi, namesto da bi jim nudil zavetje in možnost nove eksistence v Egiptu. Tembolj se danes boji oboroženih. Zato ni nič čudnega, da nikoli ne slišimo niti o enem samem palestinskem gverilcu, ki bi operiral proti Izraelu z egiptovskega ozemlja. Nasser s tem dokazuje, da je precej zvitejši od jordanskega kralja. Vprašanje je le, kako se misli znebiti Rusov, ko jih ne bo več potreboval. Toda tako daleč v bodočnost tudi njegovi politični načrti zaenkrat najbrž ne segajo.

NEUGODJE ZA UČITELJE, ŠE BOLJ PA ZA UČENCE

Pogajanja med sindikati učiteljev in profesorjev ter vlado so se razbila s čimer ostane redovanje in izpiti »blokirani«. Ta položaj je gotovo neugoden za učitelje in profesorje, ki so pač izkoristili priložnost, da končno izsilijo od vlade, kar jim gre. Še bolj pa je neugoden za učence in dijake ter njihove starše, ki še vedno tavajo v negotovosti, ali sploh bodo izpiti, če minister za prosveto ne bo kmalu odločil, ali bodo učenci lahko napredovali v višje razrede tudi brez spričeval in izpitov, ali bodo morali vse to opravljati kdaj med počitnicami ali morda v jeseni.

Vse kaže, da se bodo tudi stavke delavcev in nameščencev zdaj nadaljevale v pospešenem ritmu. Začeli so avtobusni šoferji in višji državni uradniki.

— o —

Levičarska tajna organizacija v Rio de Janeiro je ugrabila nemškega veleposlanika v Braziliji, pa ga spet izpustila, ko je vlada izpustila in poslala z letalom v Alžirijo 40 političnih jetnikov. Ti pripovedujejo o strašnih mučenjih, ki so jih pretrpeli v zaporih. Tudi brazilski škof je so pred kratkim s skupno akcijo ostro obsojil mučenje v ječah ter objavil dokaze o njem.

PREJELI SMO

Velečenjeni gospod
RICCARDO MISASI
Minister za šolstvo

RIM

Odbor Združenja staršev dijakov državne znanstvenega liceja »France Prešeren« v Trstu, ki je najvažnejši učni zavod za slovensko manjšino v Italiji, je na zadnji seji 15. t. m. razpravljaj o položaju, ki je nastal na našem zavodu in na ostalih šolah v zvezi s profesorsko stavko. Odbor izraža v imenu vseh prizadetih staršev svoje nezadovoljstvo in ogorčenje zaradi sedanje negotovosti. Obstaja nevarnost, da dijaki ob koncu šolskega leta ne bodo ocenjeni, ker se profesorji ne bodo udeležili ocenjevalnih sej; prav tako ni zagotovljen normalni potek zaključnih izpitov.

Odbor se obrača na visoki naslov, ker je po pretresu vseh vzrokov in povodov, ki so privedli do sedanje zaostritve in stavke, z obžalovanjem ugotovil, da za sedanje stanje ne more dolžiti profesorjev, temveč odgovorne oblasti, ki že vsa povojna leta zavlačujejo ureditev položaja učnega osebja na slovenskih šolah v Italiji in to kljub obljubam in zagotovitvam, da bo stvar v najkrajšem času rešena. Razumljivo je, da je tako neupravičeno zavlačevanje izzvalo oster protest tako profesorjev kot učiteljev in so zato v svoji borbi uporabili sredstvo, ki jim ga ustava dovoljuje.

Odbor Združenja staršev poziva odgovorne oblasti, naj čim prej poskrbijo, da se uredi položaj vseh slovenskih šolnikov v Italiji in da se jim po dolgi letih popravijo storjene krivice. Edino na ta način bo zagotovljen red in uspešen zaključek šolskega leta, kar je v skupnem interesu države, šole in staršev.

Beležimo s spoštovanjem

Odbor

P.S. Tajništvo Združenja obvešča odbornike, da bo ta mesec še ena odborova seja. Dan bo pravočasno javljen.

Italija v nogometnem finalu

V polfinalni tekmi v sredo je italijanska nogometna reprezentanca premagala Zahodno Nemčijo s 4:3 in prišla tako v finale svetovnega prvenstva v Mehiki. Druga finalistka je Brazilija, ki je premagala Urugvaj s 3:1.

Italija je zmagala v podaljških. Redni čas se je končal 1:1. Nemci so dosegli izenačenje eno minuto pred koncem rednega časa, a v 47'(!) drugega polčasa, ker je mehiški sodnik s precej čudno odločitvijo podaljšal tekmo kar za tri minute. Italija je vodila od 8. minute prvega polčasa, a je naredila v drugem času taktično napako, da je prešlo skoro vse moštvo v obrambo, da bi ubranilo prednost 1 gola, namesto da bi igralo napadalno in zabilo še več golov. Zlasti v zadnjih minutah rednega časa se je ta taktika maščevala, ker bi bili Italijani z raztegnitvijo igre v protinapad pridobili na času in rešili rezultat 1:0 ter bi jim ne bilo treba igrati v podaljških.

V podaljških so Italijani menjali taktiko, kar je bilo edino pravilno, in spet prešli v napad. Napadi in protinapadi so se bliskovito menjavali, boj je bil prav epičen in silovito napet in goli so padali kar po vrsti z

obeh strani. Italijani so izenačili in nato vodili, Nemci so izenačili, Italijani pa so končno le zabili zmagoviti gol. Končni rezultat je bil 4:1. V Italiji so se začele po tekmi sredi noči manifestacije veselja nad lepo in res težko izbojevano zmago.

Pokazalo pa se je, da je najboljša odprta igra in da igra italijansko moštvo najlepše in najbolj uspešno, če igra napadalno, z igravci, kot so Riva, Domenghini, Rivera, Burgnich in drugi.

— o —

Posadka sovjetske vesoljske ladje Sojuz 9, ki jo sestavljata Nikolajev in Sevastianov, je postavila nov rekord bivanja v vesoljskem prostoru. Prejšnji rekord so imeli ameriški astronauti. Sojuz še vedno kroži okrog Zemlje.

Izraelski zunanji minister Abba Eban je bil na večdnevem uradnem obisku v Rimu. Zdi se, da je bila to koncesija stranki PSU (socialdemokrat), ki so očitali vladi, da se kaže bolj uslužna arabskim državam kot Izraelu. Eban se je sestal tudi s predstavnikom Vatikanske države.

Pogovor z dvema maturantkama srednje trg. šole

Na drugem mestu prinašamo notico o rdečih nageljnih in slovenskih zastavicah v gumbnicah maturantov slovenske trgovske višje srednje šole v Trstu. Z dvema izmed maturantk smo imeli tudi kratek pogovor. To sta Nadja Hrvat in Ana Marija Guštin. Nadja Hrvat nam je povedala, da je letošnjih maturantov na njihovi šoli kar 29.

Kako to, da je letos toliko maturantov? Je trgovska srednja šola tako priljubljena pri mladini?

NADJA: Maturantov je vsako leto več ali manj enako število. In to ne zato, ker bi bila šola posebno priljubljena, ampak ker daje največje možnosti za bodoče življenje.

ANA MARIJA: Število letošnjih maturantov me toliko ne preseneča, ker vsako leto jih je kar precej, če jih primerjamo z maturanti drugih višjih šol na Tržaškem. Dijaki se ne odločijo za trgovsko, ker jim je šola nekako priljubljena, ampak zaradi ugodnosti, ki jih nudi in to po končanem petletnem študiju.

Kakšne so perspektive za zaposlitev? Ali pa mislite mnogi študirati naprej?

NADJA: Za zdaj težim samo za tem, da dokončam študij. Kako bo z zaposlitvijo, še ne vem. Kljub težavam glede zaposlitve ne poznam absolventa, ki bi bil brez dela. Ne nameravam več študirati.

ANA MARIJA: Osebo ne mislim nadaljevati s študijem. Kar se zaposlitve tiče, pa ne morem še nič konkretnega povedati, ker niti sama ne vem.

Se vam zdi, da smo Slovenci v Trstu gospodarsko dovolj podjetni? Kot maturanti že imate svoje mnenje o tem.

NADJA: Čeprav smo v Trstu v veliki manj-

šini, smo dovolj spretni na gospodarskem področju.

Zdi se mi, da smo Slovenci v Trstu, kar se gospodarstva tiče, še kar podjetni in si znamo pomagati.

Kaj mislite o slovenski mladini, to je o vas samih?

NADJA: Malo je je, a še tista se včasih med seboj prezira in je nesoglasna. Biti bi morali ena sama družba. Tega pa žal ni. Vsak misli po svoje in hodi po svojih poteh. Najhuje pa je, da se nekateri raje družijo z mladino druge narodnosti.

Ameriški predsednik Nixon je ponovno izjavil, da bo do konca junija postopno umaknil ameriške čete iz Kambodže. Tam pa je vietkonška ofenziva v polnem teku in ogrožena je tudi že prestolnica Phnom Penh.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA PROSLAVA 25-LETNICE OSVOBODITVE

Na stadionu »1. maj« v Trstu (Vrdeška cesta 7):

Sobota, 20. junija 1970, od 18. 24. ure:

Nedelja, 21. junija 1970, od 14. do 24. ure:

Ponedeljek, 22. junija 1970, od 18. do 24. ure:

Vstop na prireditveni prostor s prostovoljnimi prispevki, vstopnina samo za folklorni koncert.

— o —

Kamboške oblasti so izgnale iz Kambodže dopisnika jugoslovanske tiskovne agencije Tanjug Muhameda Džabiča. Z dveh avenij v Phnom Penhu, ki sta nosili ime po Titu in Jugoslaviji, so odstranili ulične napise. Kot znano, je Jugoslavija priznala Sihanukovo begunsko vlado.

Ameriška vlada bo verjetno predlagala, da preneha pošiljati vojna letala Izraelu, če Sovjetska zveza preneha pošiljati orožje Egiptu. Predlog naj bi bil namenjen Egiptu, ki pa ga zelo verjetno ne bo sprejel.

Z rdečim nageljem in slovensko zastavico v življenje

Ob koncu preteklega tedna smo lahko srečali na tržaških cestah skupinice ljubkih deklet in postavnih fantov z rdečim nageljem in s trakom v slovenskih barvah na prsih. To so bili maturanti slovenske srednje trgovske šole. Vsak Slovenec, ki jih je srečal, jih je bil vesel in je bil ponosen nanje.

Želimo jim, da bi ohranili tudi v svojem poznejšem življenju oboje v srcu — nagelj kot simbol mladosti duha, svobode in pripravljenosti na žrtve zanjo, ter slovensko zastavico kot simbol ljubezni do slovenstva in vsega, kar nam pomeni.

Letošnji maturanti na srednji trgovski šoli so tile:

Ksenija Abrami, Vera Caharija, Eligij Canle, Neda Ciani, Danica Colja, Neva Križmančič, Nadja Filipčič, Anamarija Guštin, Marija Hrovatin, Nadja Hrvat, Branka Koren, Miroslava Leban, Vojko Lovriha, Ervin Mezgec, Majda Nibrand, Lidija Prašelj, Bruno Sferza, Boris Šik, Marija Škabar, Sergij Šuman, Pavel Švara, Sonja Terčon, Zdenka Trampuž, Franko Turk, Edi Ukmar, Savo Ušaj, Vladi Wilhelm, Boža Žagar in Mirjan Žagar.

— o —

V Sloveniji so že v teku dela za avtocesto Postojna - Vrhnika.

Jack London:

KJER SE POTI LOČIJO

III.

»Ne vidim razloga, zakaj bi se morali mi mešati v to,« je rekel Wertz. »Če je tako, pa naj bo, in to je vse, kar se da reči o tem. Taka je pač navada teh ljudi. To je njihova vera in nas se vse skupaj nič ne tiče. Mi moramo misliti na zlati prah in potem moramo gledati, kako bomo prišli iz te dežele Bogu za hrbtom, ki ni za drugo kot za živali. Kaj pa so ti rdeči vraki drugega kot živali? In tako vmešavanje tudi ne bi bilo pametno.«

»To pravim tudi jaz,« se je vmešal Hawes. »Mi smo samo štirje in tristo milj od Yukona in od drugih belcev. Kaj moremo storiti proti več kot polstotini Indijancev? Če se sprema z njimi, jo bomo morali pobrisati odtod. Če se spopademo z njimi, nas bodo pobili. Poleg tega smo našli dobro zlatonosno zemljo, in pri moji veri, kar se mene tiče, je ne mislim zapustiti.«

»Niti jaz,« mu je pritrdil Wertz.

Hitchcock se je sunkovito obrnil k Sigmundu.

»No, jaz mislim takole, Hitchcock,« je rekel Sigmund, v odgovor na vprašujoči tovarišev pogled. »Sem na istem kot drugi. Če je kakšnih šestdeset Indijancev sklenilo, da zakoljejo to dekle, mi pač ne moremo nič proti temu. Če pokažemo namen, da posežemo vmes, nas bodo gotovo ubili. In kaj bi to pomagalo? Kljub temu bodo storili z dekletom,

kar mislijo. Zato ne bi nič zaleglo, če bi se mi zoperstavili navadam tega plemena, razen če bi bili dovolj močni.«

»Saj smo dovolj močni,« je rekel Hitchcock. »Štirje belci so kos štiristo rdečekožcem. In pomisli na dekle!«

»Saj, ravno nanjo mislim. Ima sinje oči kot poletno nebo, vesele kot poletno morje, in plave lase, kot so moji, spletene v kiti, debeli kot moško zapestje. In me čaka tam doli, v lepši deželi, kot je ta. Dolgo me že čaka, in zdaj, ko ni več daleč dan, da dobim svoj kupček zlata, nimam namena, da bi se mu odrekel.«

»Jaz bi se sramoval pogledati v sinje oči svojega dekleta, če bi se spominjal na črne oči drugega dekleta, katere kri bi se držala mojih rok,« je rekel Hitchcock.

Sigmund je odkimal z glavo:

»Ne boš me mogel pripraviti do norosti, Hitchcock, in ne do tega, da bi počenjal neumnosti zaradi tvoje norosti. To je treba presojati kot hladno poslovno zadevo, kot dejstvo. V te kraje nisem prišel za zabavo in razen neha ne moremo niti s prstom migniti. Če je res, mi je žal ba dekle. Taka je pač navada njenega ljudstva in edina razlika od vedno je le ta, da smo se tokrat mi znašli na tem kraju. To so počenjali že tisoče let in bodo počenjali vedno, vse čase. Sicer pa niso naše rase.

In tudi ne dekle. Strinjam se z Wetzom in Hawesom...«

Tedaj so psi zarenčali in se približali ognju in Sigmund je umaknil ter prisluhnil škripanju mnogih krpelj. Več Indijancev je drug za drugim stopilo v krog svetlobe, ki jo je metala ogenj. Bili so visoki in mrki, oblečeni v kožuho. Molče so stali tam in njihove sence so groteskno poplesavale na snegu. Eden izmed njih, vrač, je v svojem jeziku nagovoril Sipsu. Imel je divje pobarvan obraz in ogrnjen je bil v volčjo kožo, katere bleščeči zobje v okrutnem gobcu so mu štrleli z glave. Nihče ni spregovoril. Zlatokopi so ostali mirni. Sipsu je vstala in si nataknila krplje.

»Zbogom, moj mož,« je rekla Hitchcocku.

Toda mladi mož, ki je sedel dotlej zraven nje na saneli, ni odgovoril in ni dvignil glave, medtem ko so Indijanci v vrsti izginjali v zasneženem gozdu.

Hitchcock je bil v marsičem različen od drugih in čeprav je imel veliko sposobnost prilagajanja, ga ni to še nikoli pripravilo na misel, da bi se družil z ženskami severa. Sipsu? Rad se je pogovarjal z njo ob tabornem ognju, ne kot možki, ki zna kramljati z žensko, ampak kot možki, ki kramlja z deklico, samo za omiljenje samotne žalostne eksistence. To je bilo vse. Toda v njegovi krvi je bilo neko kavalirsko drhtenje in bil je ustvarjen tako, da se mu je zdela trgovinska plat življenja pogosto brez pravega pomena. Bila je v protislovju z njegovimi globljimi vzgibi.

(dalje)

Tržaškega

Zbor volivcev Skupne slovenske liste v Mavhinjah

V torek, 16. t. m., se je v Mavhinjah sestel zbor volivcev Skupne slovenske liste iz občine Devin-Nabrežina. Po uvodnih besedah župana dr. Draga Legiša, ki je podal nekaj političnih zaključkov v zvezi z zadnjimi volitvami, je novoizvoljeni občinski svetovalec Antek Terčon izčrpno poročal o poteku in izidu občinskih volitev v občini Devin - Nabrežina. Na osnovi statističnih podatkov je ugotovil, da se je Skupna slovenska lista dobro uveljavila zlasti po vseh slovenskih vaseh, kjer je povsod napredovala v primeri s prejšnjimi občinskimi volitvami.

Ricmanje: RAZVOJ RICMANJSKE ŠOLE

Ricmanjska osnovna šola, ki je v nedeljo, 14. t. m., obhajala 25-letnico, odkar je ponovno zaživela v vsej pristnosti, je pripravila številnim prijateljem naše mladine in mnogim obiskovavcem zares prijetno presenečenje. Ni šlo tokrat za običajni, že tradicionalni nastop učencev in učenk, ko ti bežno pokažejo, kako in koliko so napredovali v šolskem letu, ki se bliža koncu, temveč se je ob tem jubileju vsak obiskovavec mogel tudi seznaniti z razvojem ricmanjske osnovne šole od prvih začetkov do današnjih dni.

To je razvidno predvsem iz zelo poučne in skrbno pripravljene zgodovinske razstave, na kateri so prikazani dokumenti, fotografije, stare šolske vpisnice in ročna dela, ki segajo prav v prve začetke ricmanjske slovenske šole (prva vpisnica je iz leta 1866). Za našo primorsko zgodovino je zlasti poučna doba od leta 1918 do 1928, ki pomeni postopen prehod od slovenske šole v italijansko, kar je bilo v zvezi z zloglasno Gentilijevo reformo, ki je na zahtevo fašističnega režima nasilno odpravila slovenski pouk po vsej Primorski. Lepo so nato prikazani prvi poskusi obnovitve slovenske šole v letih 1943-45 in končno ves razvoj ricmanjske šole od osvoboditve do danes.

Razstava, ki je gotovo zahtevala od prirediteljev ogromno truda, je izrednega pomena, kar nazorno podaja prerez skozi važno zgodovinsko obdobje naših krajev. Zato za služijo prireditelji vse naše priznanje.

Pomembni jubilej so učenci in učence proslavili v nedeljo z lepo uspešno prireditvijo. Priložnostni govor je imel učitelj Evgen Dobrila, medtem ko je peyski zbor »Slavec« pod vodstvom dirigenta Svara ubrano zapel nekaj pesmi. Proslava se je zaključila s prijateljem in srečanjem staršev, prijateljev mladine in mnogih učiteljev in učiteljic, ki so poučevali v Ricmanjih.

Po poročilu je bila obširna razprava, pri kateri so sodelovali deželni svetovalec dr. Drago Stoka, novoizvoljeni občinski svetovalec Bojan Brezigar, bivši župan Josip Terčon, Srečko Šušteršič, dr. Aljoša Logar in številni drugi udeleženci. Zbor volivcev je zatem razpravljal o različnih možnostih sestave novega občinskega odbora. V tej zvezi je priporočil novoizvoljenim občinskim svetovavcem, naj pri svojih prizadevanjih imajo stalno pred očmi splošni razvoj občine ter splošne koristi slovenskega prebivalstva. Novoizvoljeni občinski svetovalci pa so zagotovili, da bodo stalno obveščali volivce o svojih korakih za rešitev glavnega vprašanja, ki je sedaj na dnevnem redu novoizvoljenega občinskega sveta, da sprejmejo dokončne sklepe.

VPIS NA UČITELJIŠČE

Vpisovanje v I. razred državnega učiteljišča »A.M.Slomšek« v Trstu je do 10. julija. Do istega dne se morajo vpisati dijaki ostalih razredov, ki bodo izdelali v poletnem roku. Do 22. septembra pa se lahko vpišejo dijaki, ki bodo imeli popravne izpite.

Natančnejša navodila so na razpolago vsak dan od 9. do 12. ure v tajništvu zavoda.

Ob 25-letnici obnovitve slovenskih šol je SPD »Tabor« na Opčinah razpisalo natečaj za dijake srednje šole Srečko Kosovel in za učence osnovne šole na Opčinah na temo:

Pripovedovali so mi o naši domači govorici v težkih časih

PODELITEV NAGRAD

bo v soboto, 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Najboljše spise bodo prebrali člani Slov. gledališča

Vljudno vabljeni starši in prijatelji mladine!

Ob zaključku nogometne sezone Š.D. Devin - Štivan

Z zaključkom nogometne sezone se je končala tudi športna sezona 1969-70 za Š.D. Devin - Štivan. Panoga, v kateri je Š.D. iz Devina najbolj zastopana, je namreč nogomet. Ekipa, ki je v tej sezoni prvič uradno nastopila v 3. amaterski ligi, in sicer v skupini L, v kateri tekmuje večina slovenskih nogometnih ekip s Tržaškega, je 17. maja odigrala zadnjo tekmo prvenstva z opensko Libertas. Ker je srečanje zgubila z rezultatom 3:1, je seveda ostala zadnja na lestvici.

VPIS V SLOVENSKI TRGOVSKI TEHNIČNI ZAVOD »ŽIGA ZOIS« V TRSTU

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« v Trstu, ulica Guardiella 13/2, sporoča, da 10. julija 1970 ob 12. uri zapade rok za vpis v prvi razred za šolsko leto 1970-71.

Do 10. julija 1970 se morajo vpisati tudi dijaki, ki so ob zaključku leta bili usposobljeni za višji razred.

Dijaki, ki bodo opravili popravne izpite v jesenskem roku, se morajo vpisati do 22. septembra 1970.

Prošnje sprejema tajništvo zavoda vsak dan od 9. do 12. ure.

V nedeljo, 28. junija, bo na Repentabru vsakoletni

SLOVENSKI TABOR

Letošnji bo posvečen 25-letnici osvoboditve Slovencev. Začetek ob 17. uri.

LEPO PRIZNANJE SLOVENSKI SOLI

Pri natečaju, ki ga je razpisala zavarovalna družba INA za risbe osnovnošolskih otrok, iz vse tržaške pokrajine, so se letos izredno izkazali slovenski učenci. Od nad 500 risb, ki so bile poslane posebni ocenjevalni komisiji, je ta izbrala štiri, ki so prejele tudi nagrade. Razveselivo je, da so od štirih nagrad kar tri bile podeljene učencem slovenskih šol. Tako je prvo nagrado prejel Bruno Stanissa, učenec 3. razreda osnovne šole v Nabrežini (zlata medalja in 20.000 lir); tretja nagrada (bronasta medalja in 5.000) je bila podeljena Damijani Kralj, učenki osnovne šole v Sv. Križu, četrto nagrado (5.000 lir) pa je prejel Igor Caharija, učenec 3. razreda osnovne šole v Nabrežini.

Posebno priznanje (20.000 lir) je dobila tudi učiteljica Vlasta Legiša z nabrežinske šole, in sicer kot vzgojiteljica prvega in četrtega nagrajenca.

Nagrade so bile razdeljene v soboto, 13. t. m., v prostorih »La Cappella« v ul. Franca 17, kjer so risbe tudi razstavljene. Uspeh slovenskih učencev je ob razdelitvi nagrad zelo podčrtal tudi šolski skrbnik prof. Angioletti.

Izjava Prosvetnega društva v Škednju

Odbor Prosvetnega društva v Škednju je na svoji redni seji dne 12. t. m. razpravljal o diskriminaciji, ki jo je povzročil predsednik nekega volišča v naši vasi ob volitvah 7. junija.

Ta dogodek obsojamo z največjim ogorčenjem, saj nas spominja na nekdanje napise »Qui si parla soltanto in lingua italiana«, ki so viseli po naših trgovinah in lokalih.

Izjavljamo, da je skrajni čas, da vse odgovorne oblasti in na vseh ravneh pričnejo

izvajati za pripadnike naše narodne skupnosti slovensko uradovanje, ki nam je zagotovljeno z republiško ustavo in mednarodnim dogovorom.

Pozivamo vse škedenjske rojake, da se za obvarovanje naših tradicij in jezika aktivno vključujejo v slovenske prosvetne organizacije in tako branijo demokratične pridobitve osvobodilne borbe.

Škedenj, dne 12. junija 1970.

Odbor Prosvetnega društva v Škednju

Končna uvrstitev ni prišla nepričakovano, kajti upoštevati je treba, da so Devinčani, ki so bili toliko let vajeni igrati le na »gmajni«, prvič nastopali na rednem nogometnem igrišču in pred uradnimi sodniki nogometne federacije. Izkazalo se je dalje, da tekmovanja v tretji amaterski ligi niso tako lahka in enostavna, kot si je mlado devinsko moštvo predstavljalo, ko je nastopalo v raznih prijateljskih srečanjih. Za Š.D. Devin-Štivan pa je predvsem to pozitivno, da se je njegova ekipa redno in polnoštevilno udeleževala tekmovanj, česar ni mogoče na primer trditi za druga moštva, ki so bolj izkušena in imajo več let življenja.

Po zadnji tekmi so se Devinčani zbrali v Nabrežini na prijetno zakusko in ob tej priložnosti že kovali načrte za prihodnjo sezono.

Ob zaključku sezone je društvo priredilo izlet v Ljubljano, kjer so tedaj bile tekme za svetovno prvenstvo v košarki. Izleta se je udeležilo 18 članov, med njimi predsednik dr. Drago Legiša in podpredsednik Vilko Metlikovec, ki je ta izlet vsestransko podprl.

Prvi dan so izletniki prisostvovali tekmi med Italijo in Sovjetsko zvezo. Za tiste, ki so bili

(Nadalj. na 6. strani)

Sovodnje

PROSVETNA PRIREDITEV

V soboto zvečer so se začele na Goriškem prve poletne prireditve na prostem. Društvo »Sovodnje« obhaja petindvasetletnico svoje ustanovitve. Kulturni del se je začel v nedeljo zjutraj z razstavo slovenske knjige in številnih fotografij o prosvetnem delu v Sovodnjah. Razstavo, ki je na ogled v dvorani občinskega sveta, je odprl pisatelj France Bevk. Poudaril je globoki pomen takih knjižnih razstav zlasti za mladino v zamejstvu.

Po tej razstavi je bila odprta v šoli razstava ročnih del in risb domačih osnovnih šol.

Popoldne pa je bila kulturna prireditev na športnem prostoru. Po priložnostnih nagovorih so nastopili pevski zbor iz Doberdoba, Štandreža in iz Nove Gorice. Nadaljnji spored pa je moral odpasti zaradi hude plove. Spored prosvetnih in zabavnih prireditev se bo nadaljeval še ves ta teden.

Novoizvoljeni občinski moške se že pripravljajo, da si uredijo delo in poženejo v tek občinsko upravo. Prva seja novega občinskega sveta je že sklicana za sredo 24. junija ob osmi uri zvečer. Na tej seji, ki bo ena izmed prvih od vseh novoizvoljenih upravnih odborov, je na prvem mestu izvolitev novega župana. Po vsej verjetnosti bo potrjen na svojem mestu dosedanji župan Jože Češcut.

Štandrež

PROSVETNO DELO

Prosvetno društvo »Štandrež« je že začelo s svojim poletnim prosvetnim delom. Prejšnjo nedeljo se je odpeljalo kakih 45 društvenih članov pod vodstvom društvenega predsednika dr. Paulina in dekana Žorža na izlet in dramsko gostovanje na Koroško. Obiskali so Gospo Sveto, Št. Vid, Celovec, Vrbsko jezero.

Zvečer je pa društveni dramski odsek nastopil v Št. Jakobu z igro »Glavni dobitek«. V novi in moderno urejeni dvorani tamkajšnjega prosvetnega društva se je zbrala polna dvorana poslušavcev, ki so iskreno pozdravljali goste z Goriškega. Sele pozno v noč so se koroški bratje poslovili od štandreških društvenikov z obljubo, da bodo tudi oni prišli še to poletje gostovat v Štandrež.

VPISOVANJE

za vse razrede enotne srednje šole v Gorici se vrši vsak dan do vključno 10. julija od 9. do 12. ure na tajništvu šole v ulici Randaccio 10.

Konec šolskega leta

Upravičeno se tudi na stotine naših družin šolarjev in študentov sprašuje, ali je letos po končanem pouku tudi šolsko leto zaključeno. Vse kaže, da ni. Dijaki ne vedo, s kakšnim uspehom so končali in še manj, kako je z izpiti.

Vse to pa zaradi stavke, in sicer upravičene, tudi naših šol in še bolj zaradi zmedenih in nasprotujočih si okoliščin, ki prihajajo s prosvetnega ministrstva. Prejšnjo sredo so stavkali tudi naši šolniki. Protestirali so s transparenti po rimskih ulicah. Odposlanstvo profesorjev je pa sprejel komaj šef ministrskega kabineta, ki sme dajati samo prazne obljube. Nekaj več je obljubljal zbornični predsednik Pertini.

Prav tako so bili brezuspešni tudi posegi

Število izvoljenih predstavnikov vsake politične skupine v pokrajinski in v občinske svete na Goriškem je že določeno.

V nedeljo ob 11. uri je osrednji volilni odbor pod predsedstvom sodnika Balanija ugotovil, da pripada v goriškem občinskem svetu 19 sedežev krščanski demokraciji, ki

ZA RAZVOJ TURIZMA

V soboto so na Gradu v prostorih »Lanterna d'oro« odprli novi sedež turistične ustanove »Pro loco«. V preurejenih prostorih bodo imele svoje sedeže tudi različne organizacije, ki imajo kako zvezo z goriškim turizmom. Med temi so: folkloristična skupina »Santa Gorizia« filatelistično in namiznotenično združenje, mestna godba, praporščaki zgodovinskih mestnih okrajev in njih združenje.

Predsednik »Pro Loco« je razvil še nove načrte za razvoj našega turizma. Prenovila se bo restavracija »Lanterna d'oro« v značilno goriško gostišče za dijake in potujočo mladino. Na Gradu samem pa bodo prireditve »Luči in zvoki«, ki bodo prikazovale slike iz nekdanjega goriškega fevdalnega življenja, podobno kot je to že v navadi v miramarskem parku.

ŠAHOVSKE TEKME

V nedeljo je pripravil Goriški šahovski krožek skupno z ENALOM IV. mednarodni šahovski turnir v dvorani telovadnega društva. Udeležilo se ga je devetnajst skupin: devet iz Slovenije, dve iz Koroške, ostale iz Trsta, Goriške in Čedad. Zmagala je Idrija s 34 točkami. Na drugem mestu so šahisti iz Trsta s 33 točkami. Zvečer so zmagovalcem razdelili nagrade.

PEVSKI KONCERT

V nedeljo, 21. junija, ob 18. uri bo priredila Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici koncert narodnih in umetnih pesmi v veliki dvorani Katoliškega doma. Nastopila bosta mešani zbor »L. Bratuž« in moški zbor »M. Filej«.

Prvi del sporeda obsega klasične skladbe Gallusa, Mozarta, Foersterja, Scarlattija, A-sola in Cernohorskega. V drugem delu bosta zbora pela ljudske in umetne skladbe.

Iz Goriške

Kdo je izvoljen

je dobila 12.607 glasov; socialnim demokratom 6 (3.947 glasov); socialistom 3 (2.508); komunistom 3 (2.598); misinom 3 (2.318); Slovenski demokratski zvezi 2 (1.765); liberalcem 2 (1973); socialnim proletarcom 1 (695) in republikancem 1 (690). Belih glasovnic je bilo 572, neveljavnih pa 292.

Nastali so pa spori glede prednostnih glasov. Pri krščanski demokraciji še ni jasno, ali pripada devetnajsto mesto odvnetiku Culotu ali kandidatu Silvanu Polmonariju. Prvi ima 279 preferenc, drugi pa 227. Polmonari pa trdi, da so mu utajili 57 prednostnih glasov. Pravijo, da se misli pritožiti na državni svet.

Podobne pritožbe ima tudi liberalna stranka, ki je izgubila eno mesto v občinskem svetu samo za dve desetini točke. Pri volilnem količniku je dosegla 657,6 točke, socialni demokrati pa 657,8 točke in so liberalcem odnesli en sedež. Po računih pa bi jim že en sam glas več prinesel še eno mesto. Ker imajo dve sporni glasovnici v svoj prid, menijo nekateri, da se bo stranka pritožila na državni svet.

Prejeli smo:

ODPRTO PISMO VODSTVU SDZ

Gospodje pri vodstvu SDZ v Gorici! Skupina goriških volilcev, ki je s svojo čisto demokratično akcijo povzročila določen premik v izidu volitev in ki jo Vi zdaj obsojate in zmerjate z »neodgovornimi elementi«, čutimo dolžnost, da javno zavračamo Vaše neutemeljene proteste in Vas vabimo, da zadržujete svoj gnev v mejah, ki Vam jih narekujejo lasten prestiž in zdrava pamet.

Smatramo namreč, da ima vodstvo katerekoli stranke pravico in dolžnost, da predlaga javnosti svojo kandidatno listo in tudi da izrazi neko splošno željo glede preferenc; toda volilci so in ostanejo absolutno svobodni, da izbirajo med kandidati tiste, ki jih smatrajo za bolj sposobne. Prav v tem je demokracija in to je bil duh zakonodajalcev, ko so predpisali, da morajo stranke predložiti več imen, ki jih imajo volilci na izbiro. Če »vodstvo« neke stranke tega duha ni razumelo, naj postavi na listo samo eno ali dve imeni, pa bo s tem odvzelo vsako možnost, da bi »neodgovorni elementi« vnesli nezaželene spremembe v vnaprej določene volitvene izide. Ni »vodstvo« poklicano, da pri volitvah določa volilcem, kam naj preusmerijo svoje preference; pač pa so volilci tisti, ki z volilnim aktom nakazujejo, katere so težnje, ki prevladujejo v strankini bazi.

Zato je smešno, da se v tem primeru sklicujete na neko disciplino. Volilci so prosti državljani, ki niso izrekli »vodstvu« nobenih »zaobljub« pokorščine ali podrejenosti. Volilna masa ni redovniška družba ali vojaški stan. Dovolj discipline pokaže s tem, da zvesto voli znak, ki ji ustreza.

Preusmerjanje preferenčnih glasov na tega ali onega kandidata bi vodstvo neke stranke v nobenem primeru ne smelo smatrati kot »razdiralno akcijo«; nerazumljivo pa je, da »vodstvo« obsoja in zmerja svoje lastne volilce, ki so se po vesti posluževali čisto naravnih in demokratičnih pravic.

Pri vseh italijanskih strankah je bila huda borba za preferenčne glasove, vendar nismo opazili, da bi vodstvo neke stranke javno obsojalo to ali ono skupino zaradi preferenčnih glasov.

Gorica, 12. junija 1970

Skupina goriških volilcev

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Za zaključek gledališke sezone v Trstu

DVE GOSTOVANJI IZ LJUBLJANE

Slovensko gledališče iz Trsta je zaključilo svojo sezono z gostovanji po Sloveniji. V Trstu pa je zaključilo slovensko gledališko sezono gostovanje ljubljanske Drame.

O načrtih za novo sezono je bilo že govora na tiskovni konferenci gledališkega vodstva in bomo o njej še poročali. Danes bi želeli napisati nekaj kritičnih opomb o gostovanjih, (o drugem gostovanju bomo poročali prihodnjič), saj je bil to najvažnejši kulturni dogodek pred volitvami.

Prva predstava ljubljanskih gostov je bila v soboto, 1. junija. Igrali so Grumovo dramo »Dogodek v mestu Gogi«. V nedeljo popoldne so predstavo ponovili.

SLAVKO GRUM: »DOGODEK V MESTU GOGI«

Marsikateri našemu gledavcu je bilo to dramsko delo neznano, čeprav ga je Slavko Grum napisal že pred 50. leti. Tudi v Sloveniji namreč dolgo ni našlo poti v redni repertoar osrednje gledališke hiše. Po nekaj poizkusih gledališke upodobitve v Mariboru, v Ljubljani in drugod, je letos doživelo v ljubljanski Drami ponovno uprizoritev v režiji Mileta Koruna.

Drama je kot prerez skozi mesto, preko hiš in stanovanj in pisatelj nam skuša odkriti, kaj vse se za stenami dogaja. Tu ni skupnega dejanja in povezave med posameznimi prizori, ampak je nekaj mozaik, čot pravi nekdo. Mozaik različnih življenj v mestu Gogi. Vsako življenje utripa zase in vsakdo živi v svojem svetu. Ali gospodarji tu Eros ali Goga, ali pa zdaj eden, potem drugi.

In kljub temu mozaiku in tako ločenemu življenju, je tu Goga, je kraj, kjer se nič posebnega ne zgodi, nič, kar bi vsi videli in kar bi

vznemirilo mesto. Dolgočasje vlada tu in neko pričakovanje. Pričakovanje česar koli.

Morda je še najbolj v ospredju usoda dekleta Hane s pretresljivo usodo; prežgodaj je spoznala grobstvo ljudi in gleda zdaj, svet okoli sebe v težki vznemirjenosti.

Grumova dramaturgija je bila gotovo za čas, ko je drama dozorela, nekaj posebnega za slovensko dramsko literaturo. Danes vidijo mnogi v tem delu vzporednost z najsodobnejšim gledališčem.

Režiser Mile Korun je približal gledavcem to delo res kot skupek življenj in uspd. Režiral ni ene same drame, ampak dramo vsake osebe, ki jo v mestu Gogi vidimo. In v tem je velika odlika režije. V predstavi čutiš utrip življenja v vsakem kotičku. V splošnem se nihče ne ozira na življenje drugega, ampak vsak svojega živi. Celo nestrpen je, če ga someščan zmoti.

Korun je tudi sam zasnoval sceno, ko je pozorišče razdelil v nadstropja in določil luknje prebivavcem. Čutiti je bilo skrbno ravnotežje na obeh delih odra s staro ženo v sredini, ki je vezala oba pola. Tudi glasbena spremljava Danaeta Demšarja je poudarjala pravilno razpoloženjsko stanje mesta.

Ce imaš kdaj občutek, da je pri kakšni predstavi režiser suveren vodnik predstave, potem ga imaš pri »Dogodku«. Nianse so izdelane, kriki premišljeni, gibanje načrtno, skoro bi lahko rekli, da ni nič slučajnega.

Mislmo, da je imel Mile Korun tudi dobro izbiro pri igravcih. Ni mogoče v tem kratkem zapisu vseh naštetih. Treba je reči, da so vsi igravci brez izjeme služili tisti skupni odrski podobi mesta Goge.

Med temi so bili odlični in znani igravci: Duša Pučkajeva in Slavka Glavinova kot sestri Afra in Tarbula, Mojca Ribičeva, je ustvarila

pretresljivo podobo mlade Hane, tako v svoji pripovedi kot dejanju. Razumevala jo in zavzeta je podoba gospe Tereze, ki jo igra Ivanka Mežanov. Otmar Preljeh Toneta Slodnjaka je v interpretaciji doživet in resničen. Izreden vtis ustvarja igra Branka Miklavca v umrlem nadavkarju, primer igre brez besed s silovito sugestivnostjo. Prav tako je podoba stare žene, ki jo igra Mila Kačičeva, izredno plastična in nevsiljivo prodorna. In potem še podobe, ki jih ustvarjajo Helena Erjavčeva, Marijan Hlastec, Danilo Benedetič, Angela Hlebcetova, Polde Bičič, Mihaela Novakova, Iva Zupančičeva in drugi. Celotni igravski zbor je ustvaril predstavo, ki je naredila na tržaško občinstvo zelo močan vtis.

Kakor se nam zdi prav, da spoznamo v Trstu tudi slovenske dramatike modernih smeri, bi želeli poleg teh še predstave, ki bi prinašale tudi nekoliko sonca in optimizma. To je bilo posebej čutiti pri gledavcih v nedeljo popoldne.

(dalje prihodnjič)

— o —

OB ZAKLJUČKU NOGOMETNE SEZONE Š.D. DEVIN - ŠTIVAN

(Nadaljevanje s 4. strani)

prvič v dvorani Tivoli, je bil to res edinstven dogodek. Med večerjo v restavraciji Šestica so zato vsi dajali laskave ocene tako glede športnega objekta kot tudi organizacije prvenstva. Po večerji so se izletniki odpeljali na Bled, kjer so po televiziji gledali boksarsko srečanje Benvenuti-Bethea, ki je bilo tisti dan v Umagu. Prenočili pa so v hotelu Park. Naslednje jutro jih je pozdravilo zares krasno sonce, kar so izletniki izkoristili za ogled čudovitega jezera in bližnje okolice. Zvečer pa so v Ljubljani prisostvovali košarkarskemu srečanju med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo ter slovesni podelitvi nagrad.

Izlet, ki ga je priredilo društvo, je torej popolnoma uspel. Udeleženci so se že dogovorili za naslednji izlet na Bled, in sicer meseca septembra, ko bo v tem kraju svetovno padalsko prvenstvo.

Lucijan Kocman

Večer gojencev glasbene šole Finžgarjevega doma

Glasbena šola Finžgarjevega doma na Opčinah je priredila 11. t. m. glasbeni večer svojih gojencev. Prireditelj je pritegnila veliko število gledavcev, mladine in odraslih, tako da je bila dvorana polna. Prireditelj je odprl s »pozdravno domačo vižo« ansambel TAIMS učencev glasbene šole Finžgarjevega doma in Glasbene Matice iz Trsta. Že s tem uvodnim igranjem si je pridobil vse simpatije mladih in starejših poslušavcev.

Sledila je točka »Domače in tuje melodije«, v kateri so gojenci glasbene šole Finžgarjevega doma pokazali na klavirju in harmoniki, kaj so se že naučili. Večina jih zahaja v to glasbeno šolo le kakih osem mesecev, nekateri celo samo štiri mesece, in vendar so pokazali že presenetljivo znanje, pa tudi izredno samozavest. Vsak je zaigral po dve melodiji — največ slovenske ljudske — na klavir ali harmoniko. Nastopili so tudi v štiriročnem izvajanju na klavirju in v igranju v parih na harmoniko. Male izvajavce je predstavljala Alenka Rebula, ki jih je tudi na kratko intervjuvala. Občinstvo pa je uživalo ob njihovih največkrat pogumnih, otroško iskrenih, pa vendar tudi spretnih odgovorih. Ta nastop je zaključil ansambel TAIMS, ki je pokazal, kaj zna in zmore. In to ni malo.

V začetku drugega dela prireditve je prof. Humbert Mamolo v krajšem govoru prikazal, kako važna je glasbena vzgoja za otroke, ker

razvija v njih estetski čut, to je čut za lepoto, smisel za red, čut dolžnosti, pridnost, pa tudi inteligenco, pospešuje pa z razvijanjem prsnih mišic in pljuč tudi telesni razvoj. Glasba napreduje ljudi, ki jo obvladajo, srečnejše, ker imajo več od življenja.

Sledilo je izvajanje na klavirju. Nastopili so gojenci profesorja in skladatelja Staneta Maliča ter izvajali že zahtevnejše skladbe. Ansambel TAIMS je nato izvajal moderne in religiozne melodije, domače in tuje. Kot pevki sta pri teh izvedbah sodelovali Anica Škerlavaj in Nadja Sošič. Velik vtis na zahtevnejše gledavce so napravile zlasti religiozne melodije v ritmični izvedbi. Nekateri so tokrat prvič slišali tako moderno religiozno glasbo. Glasbeni ansambel je vodil pri teh izvedbah openski kaplan g. Pohajč. Glasbeni ansambel sestavljajo poleg obeh omenjenih pevk Marko Lupinc, ki je igral na električne orgle, Janez Beličič, ki igra kitaro bas, Tonček Trento z baterijo, Sergej Guštin s harmoniko, Igor Košuta, ki igra klarinet in je veliko pripomogel h kvaliteti izvedb ter posebno navdušil poslušavce, ter Marijan Batič s sopran kitaro.

Končno je ansambel izvajal še sklepne viže, pri čemer je odlično zapel nekaj solo pesmi študen Blaž Zenkovič ob spremljavi kitare. Sklepno besedo z zahvalo izvajavcem, njihovim staršem in profesorjem ter občinstvu je spregovoril g.

kaplan Pohajč. Profesorji Stane Malič, Adrijana Simič in Edit Kocian, ki vadi harmoniko, so prejeli nato lepe šopke ob hvaležnem ploskanju občinstva za svoj trud. Bil je res prijeten večer, tako za nastopajoče kot za občinstvo.

Iz Gorloe

POKAL PETER ŠPACAPAN

Športno združenje OLYMPIA, s sedežem v Drevoredu XX. Septembra 85, sporoča, da je organiziralo odbojkarški turnir v spomin na pokojnega Petra, ki je bil eden izmed najboljših naših igralcev. S tem se hoče društvo pokloniti njegovemu spominu.

PRAVILNIK

1. Turnirja se lahko udeleže vsa moška moštva, ki so nastopala v D ligi in na promocijskem prvenstvu in morajo biti uradno včlanjena v odbojkarstvo državno zvezo (FIPAV).
2. Če bo prijavljenih več kot šest moštev, bodo ekipe razdeljene v dve skupini.
3. Srečanja se bodo odigrala po sistemu dveh dobljenih setov na tri.
4. Turnir bo v Gorici in se bo začel 17. t. m. ob 20.30. Tekme bodo na igrišču Olympije (Drevored XX. Septembra, 85) in v telovadnici (v ulici Puccini).
5. Prvo uvrščena ekipa bo nagrajena s pokalom in s trofejo »Peter Špacapan«, ki bo prehodna iz leta v leto.
6. V ostalem veljajo pravila FIPAV-a.
7. Organizator ne sprejema nobene odgovornosti za morebitne poškodbe osebam med in po poteku manifestacije.

Sodobno kmetijstvo

Pomen centrov za računovodstvo in vodenje kmetijskih obratov

Dandanes, ko so si zadrage že pridobile svoj prostor na soncu, ko so torej postale v očeh kmetovalcev osnovno sredstvo njihove gospodarske trdnosti, je potrebno napraviti korak naprej in posvetiti nekoliko pozornosti vodenju, predvsem spremljanju tržnih razmer. Sodobno gospodarjenje je možno le tam, kjer proizvajalec ne dela na slepo in kjer uravnava svojo proizvodnjo zahtevam tržišča. Slediti tržnemu dogajanju pa ni lahka stvar. Toda predpogoj temu je poznavanje lastnega obrata, kar je možno doseči s podatki, skratka s pomočjo računovodstva. Marsikje po svetu kmetovalci sami skrbijo za računovodstvo, redkeje pa zmorejo napraviti analize tržišča. Centri za računovodstvo in vodenje kmetijskih obratov naj bi izpolnili prav to vrzel in v tem oziru je prav, če tudi bodoči upravljalci naših zadrug vedo, kakšne funkcije in pomen imajo takšni centri. Zavedati se morajo, da je odveč vsak strah o morebitni nevarnosti, ki preti njihovi neodvisnosti v primeru, ko bi se navezali na takšen center. Kvečjemu velja poudariti, da grozi nevarnost v obratnem smislu, namreč da bi nepoznavanje tržnega dogajanja prej ali slej spravilo v resnično nevarnost gospodarsko trdnost obrata in uspešnost poslovanja.

Centri za računovodstvo in vodenje kmetijskih obratov poslujejo tako za posamezne kot združene kmetovalce in na podlagi analiz rezultatov poslovanja potegnejo obračun o tem in povrh določijo ukrepe, ki jih je treba sprejeti za izboljšanje ali spremembo v proizvodnji oziroma v poslovanju. Pravzaprav z vrsto informacij nakažejo smer in vrsto ukrepov, ki jih mora sicer sprejeti kmetovalec ali zadruga sama.

Ponekod kot npr. v ZDA plačajo takšne centre sami kmetovalci oziroma tudi njihove organizacije, v Italiji pa so takšni centri deležni državne oziroma deželne pomoči, največkrat spadajo v okvir univerzitetnih inštitutov za kmetijsko ekonomijo. Sodobno organizirani centri razpolagajo z elektronskimi računalniki in visoko specializiranim osebjem.

Smisel in pomen takšnih centrov bomo razumeli lažje, če si bomo priklicali pred oči vlog kmetijskih nadzorništev, ki ne morejo več prevzemati celotne tehnične službe, predvsem zato, ker je osebje preveč obremenjeno z birokratskim delom nima niti kot npr. univerzitetni inštituti, možnosti specializiranega

dela. Te funkcije in v nakazanem smislu tudi posebne naloge glede zbiranja podatkov posameznih kmetijskih obratov in njihovem analiziranju in preverjanju, mora dandanes prevzeti posebej za to zamišljen organ. Takšnih centrov je v Italiji že več. Najbližji je center v Padovi, ki deluje pod okriljem tamkajšnje univerze. Ustanovili so ga leta 1968 in že prvo leto je prevzel računovodstvo za 50 kmetijskih obratov in sicer malih, srednjih in velikih obratov ter zadrug.

V naši deželi se s tem posebnim proble-

mom zbiranja in preučevanja podatkov peča deželna ustanova za razvoj kmetijstva, toda bolj s koordiniranjem in povezovanjem z že drugod obstoječimi centri za računovodstvo in vodenje kmetijskih obratov. Ko je govora o krovni organizaciji oziroma krovnem povezovanju obstoječih zadrug, je predvsem govora o računovodstvu teh zadrug, za kar naj bi skrbel takšen center. Zelo verjetno pa bi ERSa sama, tudi na podlagi zaključkov, ki bi jih posredoval takšen center, skrbela za določitev koordiniranih ukrepov glede poslovanja za vse zadrage v deželi.

☆

Avstrijski tisk daje velik poudarek obisku uradne delegacije hrvatske republike v Gradcu.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

»DAN ŠPORTA« NA OPČINAH

Športno društvo »Polet« na Opčinah je priredilo v nedeljo svoj športni praznik, pod naslovom »Dan športa«. Nastopile so vse Poletove športne čete, moške in ženske, in sicer proti povabljenim ekipam. Tekmovali so v košarki, odbojki, namiznem tenisu in orientacijskem pohodu. Na sporedu pa je bil tudi nastop kotalkarske skupine, ki jo društvo vadi s posebno skrbnostjo in ljubeznijo. Za nastop te skupine je vladalo izredno zanimanje, le da mu na žalost vreme ni bilo naklonjeno.

Pravi ljubitelji športa pa so najbolj uživali v nastopih košarkarjev. Poletove košarkarje vadi visokošolec Sergej Tavčar in jim res posveča vso skrb in športno znanje.

Pri nedeljskih tekmah je bilo opaziti, da so Poletovi mladi košarkarji, stari 14-16 let, telesno krepki, zelo nagli in odločni v streljanju, tudi podaje so že kar dobre, manjka jim le še preciznosti pri metanju v koš. Žoga se prevečkrat odbija od roba koša, ko gledalci že dvignejo roke za ploskanje nad zadetkom. Temu je krivo seveda tudi dejstvo, da mladi košarkarji še niso tako visoki, da bi lahko metali »bolj od zgoraj«. Sicer so podlegli v tekmah s povabljenimi ekipami »Postojna«, »Ricreatori« in »Sežana«, vendar so napravili zelo dober vtis, in igra, posebno tudi s Postojncani, ki so odnesli končno zmago celotnega tekmovanja v košarki, je bila popolnoma enakovredna in bi se bila lahko končala z malo več sreče tudi z zmago Poletovih košarkarjev. Učinkovit je bil zlasti Daneu, toda nekateri še mlajši obetajo, da bosta imela Sergej Tavčar in opensko občinstvo še veselje z njimi.

Dober vtis so zapustili seveda tudi Postojncani, ki pa so bili po velikosti in starosti pre-

cej različni in nekateri tudi še ne dovolj hitri, pač pa so učinkovitejši kot strelci.

Nastopili sta v prijateljskih tekmah tudi Poletovi ženski ekipi v košarki in odbojki. Košarkarke so izgubile s Postojno, a so premagale ekipo Mivar B iz Trsta. V odbojki pa so igralke »Poleta« sicer izgubile, ker je ekipa še mlada in ne dovolj vigrana (nekoliko težav je tudi, kot je slišati, z njihovo disciplino pri treningih, ker so dekleta prezahtevna s šolo in drugim), vendar so se nepričakovano dobro in pogumno borile ter prijetno presenetile.

Dobro so zaigrali tudi Poletovi fantje odbojkarji, ki so premagali ekipe Vis iz Trsta, Breg in Gajo ter ostali končno zmagovavci.

V nedeljo je bila tudi tekma v mini-basketu med Poletom in Borom. Zmagal je Polet z eno točko razlike.

Odigran je bil tudi turnir v namiznem tenisu. Pri naraščajnikih je bil izid naslednji: 1. Just Fabjan (Sokol), 2. Robert Dobrila (Sokol), 3. Nevo Radović (Sokol). Pri članih pa so se tekme končale takole: 1. Edi Bole (Polet), 2. Adrijan Tavčar (Polet), 3. Just Fabjan (Sokol). V skupnem tekmovanju je v finalu Sokol premagal Polet s 3:1.

Na orientacijskem pohodu so sodelovala štiri moštva. Zmagalo je moštvo Poleta, ki so ga sestavljali Igor Sancin, Igor Simonič in Robi Hrovatin. Na drugo mesto se je uvrstilo moštvo SPDT, na tretje Taborniki A (Sežana).

V soboto zvečer je bil prvi del kotalkarske revije, ki je pomenila pravo presenečenje po kvaliteti nastopajočih in po organizaciji ter razkošju. Drugi večer bi se bila morala revija nadaljevati in pričakovati je bilo pravi naval občinstva, ker se je bilo že razvedelo po Opčinah in okolici za lepi nastop prvega večera. A tik pred uro nastopa je privršala nad Opčine nevihta z bliski, gromom in nalivom. Tako je moral nastop žal odpasti. Toda Openci upajo, da ga bo Polet ponovil eno prihodnjih nedelj zvečer. Prvi večer je nastopilo 32 kotalkarjev. Vsi so se odlikovali po dobri tehniki in kakovostnih izvedbah plesov. Največ pohvale s strani občinstva so poželi seveda pari Zdenka Hrovatin-Pavel Sedmak, Rosana Škerlavaj - Andrej Križnič, Silva Semoli - Janez Beličič. Pa tudi vsi drugi so navdušili gledavce.

Oba dni je tekmovalo okrog sto mladih športnikov. Zadnji večer so podelili nagrade najboljšim ekipam Poleta in trenerjem.

Bil je res lep športni praznik, ki je pripravil tako mladim športnikom kot gledavcem veliko užitka in je verjetno še marsikaterega mladega fanta in deklico navdušil za šport, ki krepi ne le telo, ampak tudi duha, ker vzbuja v mladini pogum in tovarštvo.

i.

Mlekarska-sirarska šola P. Moreri Thiene

Mlekarna in sirarna, ki je obenem šola, je ena najboljših v Italiji. Spada namreč pod okrilje ministrstva za kmetijstvo, njen direktor je načelnik pokrajinskega kmetijskega nadzorništva, njen upravni odbor pa sestavljajo nekateri najvidnejši strokovnjaki severne Italije. Nas zanima dejstvo, da je mlekarna oziroma sirarna hkrati tudi šola, ki je odlično opremljena, povrh pa ima tudi študentski dom.

Tečaji obravnavajo vse, kar je v zvezi s predelovanjem mleka in izdelovanjem sira. Pouk traja eno leto in je razdeljen na dva dela. V prvem je poudarek na teoretičnih predavanjih in praktičnih vajah, medtem ko

učence v drugem delu razdelijo na manjše skupine, ki se vsakih 60 dni izmenjajo pri vodenju sirarne, pri delu v laboratoriju ali v sirarni oziroma v oddelku za pasterizacijo mleka. Letno sprejmejo približno 20 učencev, ki imajo možnost priti do temeljitega znanja, saj tečaji obravnavajo povrh tudi probleme v zvezi s komercializacijo izdelkov, proučevanjem tržnih razmer, itd. Bogat je tudi program obiska nekaterih bližnjih sirarn in mlekarn oziroma tudi industrijskih obratov v tem proizvodnem sektorju.

Sicer se je možno na tej šoli izučiti tudi na področju vodenja živinorejskih obratov in pa kmetijskih zadrug.

RADIO TRST A

• NEDELJA, 21. junija: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 J. S. Bach-Vivaldi: Koncert za orgle v d-molu; 10.00 Mercerjev godalni orkester; 10.15 Poslušali boste; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše: J. Spyri »Heidi«; Peti del. Radijski oder, vodi Lombarjeva; 12.00 Nabožna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi, predstavlja Naša gospa; 13.00 Domače pesmi; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.30 G. Mosca »Bivši učenec«; Igra v 3. dej. RO., režira Peterlin; 17.25 »Primorska poje«, revija primorskih zborov; 18.00 Miniaturni koncert; 18.45 Bednarik »Pratika«; 19.00 Jazzovski kotichek; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Glasba iz filmov in revij; 20.00 Sport; 20.30 Iz slovenske folklorne: Ljudske pesmi, pripr. Grudnova; 21.00 Semenj plošč; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Sodobna glasba; 22.20 Zabavna glasba.

• PONEDELJEK, 22. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.10 »Pomek s poslušavkami«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Čar glasbenih umetnin; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Misli in nazori; 18.15 Umetnost; 18.30 Zbor »E. Grion« iz Tržiča; 18.50 Caravellijev orkester; 19.10 »Odvetnik za vsakogar«; 19.15 Znane melodije; 20.00 Športna tribuna; 20.35 Pesmi od vsepovsod; 21.00 Cvetje iz domačih gajev: Jože Pahor »Serenissima«, pripr. Jevnikar; 21.25 Romantične melodije; 21.45 Slovenski solisti; 22.05 Zabavna glasba.

• TOREK, 23. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Na elektronske orgle igra Santi Latora; 12.00 Bednarik »Pratika«; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas, pripr. Lovrečić - Novice iz sveta lahke glasbe; 18.15 Umetnost; 18.30 Komorni koncert; 18.45 Ansambel »Los Indios Tabajaras«; 19.00 Otroci pojó; 19.10 Humor v slovenski literaturi »Janko Mlakar«; 19.25 Kalifornijski swing v izvedbi Gregerjevega orkestra; 19.45 Zbor »Kras« iz Dola Poljan; 20.00 Sport; 20.35 G. Rossini: »Grof Ory«, opera; 22.40 Zabavna glasba.

• SREDA, 24. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 »I mandolini napoletani«; 12.10 Liki iz naše preteklosti »Adolf Groebming«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Koncertisti naše dežele; 18.50 Italian Jazz Quartet; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 »Beri, beri rožmarin zeleni«; 19.35 Jazzovski ansambli; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert. V odmoru (20.55) Za vašo knjižno polico; 22.15 Zabavna glasba.

• ČETRTEK, 25. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Pianist Tatum; 12.00 Theuerschuh »Družinski obzorik«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst; 17.35 Jevnikar »Slovenščina za Slovence«; 17.55 Kako in zakaj; 18.15 Umetnost; 18.30 Koncert violinista Karla Rupla; 18.50 Ritmi v dinamičnih kontrastih z Renejevim orkestrom; 19.10 »Pisani balončki«; 19.40 Motivi, ki vam ugajajo; 20.00 Sport; 20.35 J. London »Dolina meseca«. Po romanu za radio napisala Majda Skrbinska. RO.; 21.40 Kitarist Tonazzi; 22.05 Zabavna glasba.

• PETEK, 26. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Trobentač Gillespie; 12.10 Vzroki nesreč pri otrokih in mladostnikih ter njihovo preprečevanje: M. Mori »Negode v stanovanjih«; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 Za mlade poslušavce: Glasbeni mojstri; 17.35 Jež: Italijanščina po radiu; 17.55 Ne vse, toda o vsem; 18.15 Umetnost; 18.30 Sodobni italijanski skladatelji: 18.50 Lefevrov orkester; 19.10 W. Cesarini Sforza. Pravo in krivo - o razvoju moralnih in pravnih pojmov; 19.25 Prikljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.35 Delo in gospodarstvo; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.50 Nekaj jazz; 22.05 Zabavna glasba.

• SOBOTA, 27. junija: 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 11.50 Karakteristični ansambli; 12.10 Iz starih časov; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradijo; 16.10 Operetne melodije; 16.30 G. C. Croce »Bertoldo«. Sedmi in zadnji del; 16.50 Orkestri in zbori; 17.20 Dialog; 17.30 Za mlade poslušavce: Od šolskega nasto-

F.J. 37

S M R T

V POMLADI

Sele tedaj se je prav zavedel, da se bo znašel za Božič sam. Še nikoli ni bil za božične praznike sam. Vedno jih je preživel doma pri materi, tudi ko je bil v bogoslovju. To so bili zanj vedno čudoviti dnevi, polni milosti, zbranosti in uživanja zimske narave, posebno v borovih gozdovih za vasjo, čisto belih od ivja. Kaj pa bo letos počel za Božič? Zamakalo ga je, da bi še sam odpotoval za pismom in razglednico proti Štajerski, vendar je pregnal to misel. Mati bi bila morda še zadovoljna, če bi prišel, saj nekoč se bosta vendarle morala spet pobotati. Morala mu bo odpustiti in to je gotovo tudi sama vedela. Toda bilo ga je strah ob misli, da bi moral vse praznike, dan za dnem brati na njenem obrazu žalost in občutiti očitek v njenih očeh. Vedel je, da bi ponoči še jokala, kakor je jokala vedno, kadar jo je kaj bolelo, pa se ni mogla komu potožiti. Spomnil se je otroških let, ko se je včasih ponoči zbudil, bolj iz slutnje kakor od česa drugega, in prisluškoval v temi tihe-mu, skoro neslišnemu joku, ki je prihajal od njene postelje na drugi strani sobe. Včasih dolgo ni bilo ničesar slišati in že je mislil, da je spet zaspala. Toda potem je spet zaslišal tisto tiho ihtenje, pretrgane, redke, krčevite stoke izza stisnjenih zob, da bi jih bilo čim manj slišati. Toda on jih je vendar slišal, čeprav ona tega ni vedela.

Nikoli ji ni upal povedati, da je poslušal tisti njen nočni, pritenjeni jok. Bilo ga je sram, da bi to priznal, in vedel je, da bi bilo tudi njo sram. Ni hotela, da bi vedel za njene skrite bolečine. Zjutraj je imela vedno tak obraz, kakor da se ni zgodilo nič, in on ji ni nikoli nič omenil. Toda na tistem ga je tisti njen jok strašno bolel, tlačil ga je kot mora, bilo ga je groza pred njim. Včasih, ko je bil še deček, si je v temi zatiskal ušesa, da bi ga ne slišal, dokler ni spet zaspal. Zdaj pa bi bilo morda spet tako. In zdaj bi vedel, da je on kriv tistega njenega joka, ki ga je dušila s stisnjenimi zobmi in pod odejo. Slišal bi ga tudi v drugo sobo, čeprav bolj z duševnimi kot s telesnimi čutili. Bilo ga je strah pred tem.

Sklenil je ostati za Božič v Ljubljani.

Zadnji dan šole pred božičnimi počitnicami je šel spet počakat pred uršulinsko gimnazijo in tokrat je imel srečo, da je naletel na njeno prijateljico, s katero se je bila takrat pri prvem srečanju vračala iz Opere. On je ni prepoznal, toda dekleta ga je z nasmehom pogledala in tedaj se je spomnil, kdo je, ter jo je nagovoril. Povedala mu je, da je bila Majda bolna, a da je že boljša, vendar pa mora še ostati doma. Naročil ji je pozdrave in božična voščila zanj. Pogovor s prijaznim dekletom in gotovost, ki jo je kočno dobil o vzroku Majdine odsotnosti, sta ga razvedrila. Ni mu bilo več žal, da bo moral preživeti božične praznike v Ljubljani, četudi mu je bilo v duši še težko zaradi matere, ki bo za Božič prvič sama. Toda dopovedoval si je, da je tega tudi sama kriva. Ali ji je res storil tako krivico, ker ni hotel ostati v bogoslovju? Vedel je, da ni mogel ostati, a na tistem se je le čutil nekoliko krivega, ker ji je povzročil tako razočaranje. Stvar je bila hudo zapletena in ni si mogel priti na jasno.

Skoraj vsi kolegi in kolegice iz »Zarje« so se odpeljali za praznike domov in ko je stopil na predbožični dan v klub, je našel sobo prazno. Le dopisna knjiga je bila polna voščil in obvestil za srečanja in sestanke po vrnitvi s počitnic. Tako prazna se je zdela soba precej melanholična. Celo karikature in izrezki iz listov na stenah so vzbujali manj vesel vtis kot sicer.

Kupil si je majhne papirnate jaslice in smrekovo vejo, da sta ustvarila v njegovi sobi malo božičnega razpoloženja, ter se oskrbel s knjigabožičnega razpoloženja, ter se oskrbel s knjigami iz knjižnice. Vedel je, da mu ob knjigah ne bo dolgčas. V aktovki je nanosil z Rožnika češarkov in dračja, da bi si lahko vsaj na božični večer in na sveti dan zakuril. Njegov Božič bo sicer samotni, a hotel je, da bi bil zbran in lep. V miru bo lahko marsikaj premislil in si prišel na jasno sam s seboj glede matere, Majde in marsičesa.

(dalje)

Žalostno Heyerdahlovo odkritje

Norveški raziskovalec Thor Heyerdahl, ki pluje s svojo ladjico iz papirusa »Ra 2« od Afrike proti Južni Ameriki, je poslal po radiu sporočilo norveškemu veleposlaniku pri Združenih narodih Hambru. V radijskem sporočilu pravi Heyerdahl, da je vsaj 1.400 milj, to je okoli 2.240 km dolga, nepretrgana površina oceana med Afriko in Južno Ameriko okužena po plavajočih kepah strjene-ga petroleja, podobnega asfaltu. V sedemindvajsetih dneh plovbe so z ladje lahko ne-

prestano opazovali gmote takih kep v raznih količinah.

Heyerdahl pravi v svojem poročilu, da so te kepe različne velikosti. Nekatere so mikroskopsko majne, druge pa velike kot krompir. Po njegovem mnenju je okužen celotni ocean od afriške do južnoameriške obale v tropskem predelu. Marsikje so kepe gobaste (luknjičave) in v celoti pokrite z majhnimi školjkami, a ponekod so gladke in blesteče črne in zdi se, da so se oblikovale šele pred kratkim.

Kot je sporočil Heyerdahl, je dobil en član njegove posadke, Marokanec Ait Medahani, nalogo, da stalno opazuje in beleži ta pojav okuženja, vse dokler odprava ne bo dospela na cilj.

Pojav doslej ni bil znan zato, ker plovejo po tistem delu oceana samo velike ladje, z letal pa ga najbrž ni opaziti.

— o —

V Ženevi se je spet začelo zasedanje razorožitvene konference, z nekoliko več upanja kot navadno.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« Trst